

Brüssel, 22. mai 2023
(OR. en)

9588/23

COPS 266
CIVCOM 140
POLMIL 122
CFSP/PESC 740
CSDP/PSDC 398
RELEX 630
JAI 652
COSI 102

MENETLUSE TULEMUS

Saatja:	Nõukogu peasekretariaat
Saaja:	Delegatsioonid
Eelmise dok nr:	ST 9199/23 COPS 233 CIVCOM 117 POLMIL 106 CFSP/PESC 687 CSDP/PSDC 359 JAI 591 RELEX 574 COSI 92
Teema:	Nõukogu ja nõukogus kokku tulnud liikmesriikide valitsuste esindajate järelused ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika tsiviiltegevust käsitleva kokkuleppe sõlmimise kohta

Delegatsioonidele edastatakse nõukogu ja nõukogus kokku tulnud liikmesriikide valitsuste esindajate järelused ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika tsiviiltegevust käsitleva kokkuleppe sõlmimise kohta, mille nõukogu kiitis heaks oma 22. mai 2023. aasta istungil.

NÕUKOGU JA NÕUKOGUS KOKKU TULNUD LIIKMESRIIKIDE VALITSUSTE ESINDAJATE JÄRELDUSED ÜHISE JULGEOLEKU- JA KAITSEPOLIITIKA TSIVIILTEGEVUST KÄSITLEVA KOKKULEPPE SÕLMIMISE KOHTA

Käesoleva ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika tsiviiltegevust käsitleva kokkuleppe (edaspidi „ÜJKP tsiviiltegevuse kokkuleppe“) vastuvõtmine leiab aset ajal, mil oleme sügavalt mures konfliktide tekkimise või eskaleerumise pärast Euroopa Liidu lähiümbruses, sõja Euroopasse naasmise pärast Venemaa provotseerimata ja põhjendamatu Ukraina-vastase agressioonisõja tõttu ning suurte geopoliitiliste muutuste pärast. Lisaks etendavad praeguses olukorras osa revisionistliku tegevuse sagemine, rahvusvahelise õiguse ja inimõiguste jämedad rikkumised, eemaldumine demokraatiast, ebastabiilsuse ja riikidevaheliste ohtude edasikestmine, samuti kliimamuutused ning nende mõju konfliktidele ja kriisidele, mis kõik raskendavad ELil enda ja oma partnerite huvide kaitsmist. Tuletame meelde, et EL peab võtma suurema vastutuse oma julgeoleku eest, tegutsedes oma naabruses ja kaugemal.

Tõstame esile tõsiasja, et ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika (ÜJKP) tsiviiltegevus toetab märkimisväärselt rahvusvahelist rahu ja stabiilsust. ÜJKP tsiviiltegevuse kaudu on osutunud võimalikuks lahendada kiiresti ja tõhusalt välispoliitilisi probleeme ja rahuldada partnerite vajadusi, millest annab muu hulgas tõestust kiirus, millega uusi missioone luuakse. Tuginedes kahekümne aasta pikkusele kogemusele ja eelkõige positiivsetele tulemustele, mis on saavutatud pärast seda, kui liikmesriigid, Euroopa välisteenistus ja komisjoni talitused võtsid 2018. aasta novembris vastu ÜJKP tsiviiltegevuse kokkuleppe, ning kõigi ÜJKP tsiviilmissioonide tehtud olulisele tööle, kutsume üles andma ÜJKP tsiviiltegevusele uut hoogu.

Kinnitame veel kord oma täielikku pühendumust ÜJKP tsiviiltegevuse tugevdamisele ning kutsume üles suurendama käesoleva uue ÜJKP tsiviilkokkuleppe kaudu ÜJKP tsiviilmissioonide tulemuslikkust, mõju, paindlikkust ja jõulisust, võimaldamaks neil tulla tõhusamalt toime praeguste, esilekerkivate ja tulevaste probleemidega sise- ja välisjulgeoleku vahelise seose kontekstis.

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU JA NÕUKOGUS KOKKU TULNUD LIIKMESRIIKIDE
VALITSUSTE ESINDAJAD,

TULETADES MEELDE ELi ja selle liikmesriikide võetud kohustust kaitsta reeglitel põhinevat
rahvusvahelist korda, mille keskmes on Ühinenud Rahvaste Organisatsioon (ÜRO), kooskõlas ÜRO
põhikirja põhimõtetega;

RÕHUTADES, et jätkuvalt on vaja tugevdada ELi rolli ja suutlikkust tegutseda ÜJKP kaudu
julgeoleku tagajana, ning TULETADES MEELDE julgeoleku- ja kaitsevaldkonna kõrgeid
eesmärke, mis on kindlaks määratud 2022. aasta märtsi julgeoleku- ja kaitsevaldkonna strateegilises
kompassis (edaspidi „strateegiline kompass“);

TULETADES MEELDE, et kriiside ennetamisel ja ohjamisel seisneb ELi ainukordne tugevus tema
suutlikkuses kasutada nii tsiviil- kui ka sõjalisi vahendeid ja võimeid osana ELi laiemast
väliskonfliktide ja -kriiside puhul järgitavast integreeritud lähenemisviisist;

TUNNISTADES ÜJKP poliitilist olulisust ja suurenenud tähtsust kriisiohjevahendina, samuti
panust, mille on rahvusvahelisse rahu- ja julgeolekusse andnud alates 2003. aastast siirdud 25
ÜJKP tsiviilmissiooni, sealhulgas 13 praegu tegutsevat missiooni, ning AVALDADES TÄNU
nendes missioonides osalevatele meestele ja naistele;

TOONITADES, et ÜJKP tsiviiltegevuse tulemuslikkuse suurendamiseks peavad liikmesriigid
arendama vajalikke võimeid, ning KORRATES, et liikmesriigid on kohustatud tegema
tsiviilvõimed ELile ÜJKP rakendamiseks kättesaadavaks, nagu on sätestatud Euroopa Liidu
lepingus;

ON OTSUSTANUD sõlmida käesoleva ÜJKP tsiviiltegevuse kokkuleppe, mis hõlmab strateegilisi
suuniseid ÜJKP tsiviiltegevuse tugevdamiseks, samuti nõukogu ja liikmesriikide kohustusi seoses
konkreetsete tegevustega, mis tuleb ellu viia, ja nende tegevuste elluviimise tähtaegu;

I. STRATEEGILISED SUUNISED

TOONITAVAD, et käesolev kokkulepe peaks aitama suurendada ÜJKP tsiviiltegevuse tulemuslikkust jõupingutuste kaudu, mille eesmärk on suurendada ELi suutlikkust TEGUTSEDA kiiresti ja jõuliselt, TAGADA TURVALISUS JA JULGEOLEK vastuvõtvates riikides ja ÜJKP tsiviilmissioonidel, INVESTEERIDA enamatesse ja parematesse võimetesse ning TEHA KOOSTÖÖD vastuvõtvate riikidega ning kolmandate riikidega ja rahvusvaheliste organisatsioonidega;

LEPIVAD KOKKU, et ÜJKP tsiviiltegevuse raames:

- antakse panus ELi ambitsioonitaseme ning nende eesmärkide saavutamisse, mis on kindlaks määratud strateegilises kompassis, millega edendatakse jõulisemat, paindlikumat ja modulaarsemat ÜJKP tsiviiltegevust;
- keskendutakse põhiülesandena Feira prioriteetidele, milleks on politsei, õigusriigi ja tsiviilhalduse tugevdamine ebakindlates ja konfliktiolukordades, pannes rõhku ka julgeolekusektori reformi ja järelevalveülesannete tähtsusele;
- reageeritakse tulemuslikult, paindlikult, kiiresti ja tõhusalt muutuvatele väliskonfliktidele ja -kriisidele, tagades koordineerimise ja sidususe komisjoni talituste ja teiste ELi osalejatega osana väliskonfliktide ja -kriiside puhul järgitavast integreeritud lähenemisviisist. Samal ajal tagatakse kohalik isevastutus ja osalus ning koostöö kõigi asjaomaste sarnaselt meelestatud osalejatega;
- reageeritakse meelekindlusega tegutseda kiiresti kogu konflikttsükli jooksul, kaotades lõhe varajase hoiatamise ja varajase tegutsemise vahel. Lisaks tunnistatakse ÜJKP tsiviiltegevuse lisaväärtust konfliktide ennetamisel, lahendamisel ja stabiliseerimisel, sealhulgas vahendamise ja dialoogi toetamise kaudu, lähtudes ELi ja liikmesriikide prioriteetidest välistegevuse seisukohast strateegilist huvi pakkuvates piirkondades ning vastuvõtva riigi vajadusi käsitlevast hinnangust;

- on jätkuvalt võimalik ellu viia eri liiki ÜJKP tsiviilmissioonid kõigi ELi lepingu artiklites 42 ja 43 sätestatud kriisiohjeülesannete raames, sealhulgas järelevalve, suutlikkuse suurendamine ja nõustamine ning täitevvolitustega missioonid, et seeläbi olemasolevatele ja muutuvatele ohtudele ja probleemidele kiiresti ja tulemuslikult reageerida ning kriitiliste puudustega tegeleda;
- kasutatakse ÜJKP tsiviilmissioonide suuruse osas modulaarset ja skaleeritavat lähenemisviisi, tunnistades samal ajal, et missioonide suurus ja arv määratakse kindlaks kohapealsete muutuvate vajaduste ja kättesaadavate ressursside alusel, samuti ELi ja liikmesriikide prioriteetide ja kättesaadavate võimete alusel. Sellega seoses töötatakse vajalikud tsiviilvõimed välja struktureeritud ja korrapärase protsessi kaudu. Kasutatakse ära teadmushalduse suhtes rakendatavast süstemaatilise lähenemisviisist saadavat eelist. Saadakse kasu kulude kokkuhoidu võimaldavate ja kulutõhusate meetmete kindlakstegemisest ja rakendamisest;
- aidatakse kaasa ELi laiematele püüdlustele tegeleda praeguste, esilekerkivate ja tulevaste julgeolekuprobleemidega, sealhulgas nendega, mis on seotud organiseeritud kuritegevuse, terrorismi, radikaliseerumise ja vägivaldse äärmusluse, ebaseadusliku rände, kaasa arvatud inimkaubandus ja rändajate ebaseaduslik üle piiri toimetamine, korruptsiooni, piirihalduse ning meresõidu turvalisusega. Võetakse samuti arvesse julgeolekuprobleeme, mis on seotud kultuuripärandi säilitamise ja kaitsmisega, sealhulgas võitlus kultuuripärandiga ebaseaduslikult kauplemise vastu, ning neid, mis on seotud kliimamuutustega ja keskkonnaseisundi halvenemisega, sealhulgas keskkonnakuritegevus;
- tehakse koostööd justiits- ja siseküsimuste (JSK) valdkonna osalejatega liikmesriikide ja ELi tasandil, kui see on asjakohane ja jääb nende vastavate volituste piiresse, et tegeleda ohtude ja probleemidega sise- ja välisjulgeoleku vahelise seose kontekstis, ning suurendatakse sise- ja välistegevuse koostoimet ja sidusust, sealhulgas võimete arendamisel;

- ollakse vastupanuvõimelisem ning tugevdatakse vastuvõtivate riikide vastupanuvõimet ja reageerimist hübriid- ja küberohtudele, samuti välisriigist lähtuvale infoga manipuleerimisele ja sekkumisele;
- edendatakse inimõigusi ja lõimitakse need süstemaatiliselt kõikidesse tegevustesse ning täidetakse inimõigustega seotud hoolsuskohustust, toimitakse konfliktitundlikul viisil ja järgitakse kahju mittetekitamise põhimõtet, et tagada kooskõla rahvusvahelise õigusega, eelkõige rahvusvahelise inimõigustealase õigusega ja rahvusvahelise humanitaarõigusega;
- edendatakse tsiviilisikute kaitset, ühtlasi noori, rahu ja julgeolekut käsitlevat ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooni 2250, relvakonfliktidest mõjutatud laste küsimust käsitlevat tegevuskava ning lastekaitsele keskendumist;
- tagatakse naiste täielik, võrdne ja mõtestatud osalemine kõigil ametikohtadel, sealhulgas juhtivatel ametikohtadel, eesmärgiga saavutada sooline võrdsus, edendades samal ajal ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooni 1325 naiste, rahu ja julgeoleku kohta ning sellele järgnenud resolutsioone muu hulgas seeläbi, et edendatakse soolist võrdõiguslikkust ja lõimitakse sooline perspektiiv süstemaatiliselt sooanalüüsi alusel kogu plaanimistegevusse ja kõikidesse meetmetesse;
- lõimitakse kliimamuutustega ja keskkonnaseisundi halvenemisega seotud julgeolekuprobleemide lahendamiseks tehtavad jõupingutused kogu välistöösse, samuti kliima- ja keskkonnaaspektid missioonide sisetöösse, et aidata kaasa ELi poolt Euroopa rohelise kokkuleppega seoses kindlameelselt võetud kohustuste täitmisele, nagu on osutatud strateegilises kompassis;
- suurendatakse ÜJKP tsiviiltegevuse nähtavust ja teadlikkust sellest, kuidas see aitab kaasa Euroopa kodanike, kohalike kogukondade ja meie partnerite julgeolekule, ning tugevdatakse sellega seotud poliitilist isevastutust, sealhulgas ministrite tasandil antavate suuniste abil.

II. KOHUSTUSED

NÕUKOGU ja LIIKMESRIIGID kohustuvad tugevdama ÜJKP tsiviiltegevust. Sellega seoses võtavad nad kohustuse:

suurendada suutlikkust TEGUTSEDA kiiresti ja jõuliselt, et toetada tsiviilmissioonide toimumiskohtades asuvaid partnereid, eelkõige:

1. Suurendada ÜJKP tsiviiltegevuse tulemuslikkust, et tõhusalt saavutada vastuvõtvates riikides, sealhulgas keerulises keskkonnas, ulatuslikumaid ja püsivamaid tulemusi.
2. Anda missioonidele kitsapiirilised volitused, mis on vajaduse järgi kohandatavad ning mis on koostatud lähtuvalt kohalikest vajadustest, konkreetsetest ja saavutatavatest lõppeesmärkidest, samuti ülemineku- ja väljumisstrateegiatest, milles võetakse arvesse kohalikku isevastutust, ning tagada, et nõukogu teeb otsuseid kiiresti ja hästi informeeritult, kokkulepitud menetluste kohaselt.
3. Jätkata modulaarse ja skaleeritava lähenemisviisi kasutamist, et suurendada missioonide võimet muutuvate raskustega kiiresti kohaneda, tagades samal ajal volituste tulemusliku täitmise, kasutades ELi vahendeid ja kohandatud järjestikuseid või täiendavaid siirmisi, samuti rahvusvahelisi üksusi, nagu Euroopa eripolitseiüksus (EUROGENDFOR) või ELi lepingu artikli 44 alusel tegutsev liikmesriikide rühm, kui see on asjakohane ja kooskõlas ÜJKP otsustusprotsessiga. Analüüsida ÜJKP tsiviiltoetuse sihipärasemaid vorme.
4. Vaadata läbi kiirreageerimismehhanismid ja määrata kindlaks tsiviilalane valmidustase, et tagada suutlikkus siirda 30 päeva jooksul 200 eksperti, sealhulgas keerulistesse keskkondadesse.

5. Tagada ÜJKP tsiviilmissioonide mõju sõltumatu hindamine, täiendades olemasolevaid vahendeid ja tavasid. Võtta kasutusele missioonide tulemuslikkuse korrapärase hindamise süsteem. Töötada välja süstemaatiline lähenemisviis teadmushalduse ja organisatsioonilise õppe käsitlemiseks.
6. Edendada sünergiat ja vastastikust täiendavust ÜJKP tsiviil- ja sõjalise mõõdme vahel ning strateegilise kompassi kohaste julgeoleku- ja kaitsealgatuste vahel, sealhulgas poliitika, väljaõppe ja õppuste valdkonnas ning missioonide ja operatsioonide plaanimise ja juhtimise valdkonnas, kooskõlas asjakohaste õiguslike ja finantsnõuetega.
7. Jätkata väliskonfliktide ja -kriiside puhul järgitava integreeritud lähenemisviisi rakendamist, et tagada ELi sidusam ja tõhusam osalemine, tugevdades sidemeid ÜJKP tsiviiltegevuse ja muude Euroopa välisteenistuse struktuuride vahel, sealhulgas ELi delegatsioonid, samuti komisjoni programmide, ametite ja projektide ning liikmesriikide tegevustega. Tagada kõigi asjakohaste meetmete ja vahendite täielik koordineeritud ja vastastikku toetav kavandamine, kujundamine ja rakendamine, tuginedes varajasele hoiatamisele ja konfliktialüüsile ning kasutades täielikult ära ELi vahendus- ja dialoogivahendeid, kooskõlas ELi rahuvahendamise 2020. aasta kontseptsiooniga, samuti stabiliseerimiskontseptsiooni, julgeolekusektori reformi ning desarmeerimise, demobiliseerimise ja taasintegreerimise poliitikaga;

TAGADA TURVALISUS JA JULGEOLEK vastuvõtvates riikides ja ÜJKP tsiviilmissioonidel seoses kiiresti muutuvate ohtudega, et reageerida väliskonfliktidele ja -kriisidele, suurendada vastuvõtvate riikide suutlikkust ning kaitsta ELi ja selle kodanikke, eelkõige:

8. Edendada vastuvõtvates riikides õigusriigi põhimõtet ja vastutust ning tugevdada sise- ja välisjulgeoleku vahelist seost, suurendades ÜJKP tsiviiltegevuse ning JSK valdkonna osalejate vahelist koordineerimist ja koostööd liikmesriikide ja ELi tasandil plaanimis-, elluviimis- ja üleminekuetappides, kui see on asjakohane ning jääb nende vastavate volituste ja pädevuste piiresse.
9. Tugevdada hübriid- ja küberohtudele, samuti välisriigist lähtuvale infoga manipuleerimisele ja sekkumisele vastupanu võimet ja reageerimist, püüeldes samal ajal vastastikuse täiendavuse poole ja vältides dubleerimist muude vahendite ja osalejatega, ning ühtlasi kasutada ÜJKP tsiviiltegevuses tehnoloogilise innovatsiooni puhul süstemaatilisemat lähenemisviisi ning töötada välja sidus ja selge kommunikatsioonistrateegia.
10. Edendada inimõigusi ja tegeleda süstemaatiliselt nende peavoolustamisega, täita inimõigustega seotud hoolsuskohustust ning tagada rahvusvahelise õiguse, eelkõige rahvusvahelise inimõigustealase õiguse ja rahvusvahelise humanitaarõiguse järgimine.
11. Tugevdada naisi, rahu ja julgeolekut käsitleva ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooni 1325 ja sellele järgnenud resolutsioonide rakendamist, et muu hulgas tagada naiste täielik, võrdne ja mõtestatud osalemine rahu ja julgeoleku kõigis aspektides, eesmärgiga saavutada sooline võrdsus, muu hulgas edendades soolist võrdõiguslikkust ja lõimides soolise perspektiivi sooanalüüsi alusel süstemaatiliselt kõiksugusesse ÜJKP tsiviiltegevuse plaanimesse, elluviimisse ja hindamisse.

12. Lõimida kliimamuutustega ning keskkonnaseisundi halvenemise ja keskkonna eksploatatsiooniga seotud julgeolekuprobleemide lahendamiseks tehtavad jõupingutused välismissioonide tegevustesse, samuti lõimida keskkonnakaalutlused kõiksugusesse ÜJKP tsiviiltegevuse alasesse sisetöösse, püüeldes järk-järgult 2050. aastaks kliimanetraalsuse saavutamise suunas kooskõlas Euroopa rohelise kokkuleppega;

INVESTEERIDA rohkematesse ja parematesse võimetes, tagamaks selliste võimete arendamise ja kättesaadavaks tegemise, mis on vajalikud selleks, et EL saaks viia ellu igat liiki ÜJKP tsiviilmissioone, eelkõige:

- 13 Suurendada ühiselt kõigil missioonidel ja tasanditel lähetatud ekspertide arvu, et tõsta nende koguosaal vähemalt 70 %-ni kõigist rahvusvahelistest töötajatest, pürgides samal ajal selle poole, et kõigil juhtivatel, operatiiv- ja põhifunktsioonidega seotud ametikohtadel töötaksid ainult lähetatud töötajad.
- 14 Anda suuremaid panuseid ning parandada asjaomaseid riiklikke struktuure ja menetlusi, näiteks otsuste tegemist, rahastamist ja õigusloomet.
- 15 Luua korrapärane ja struktureeritud ÜJKP tsiviiltegevuse võimete arendamise protsess, et hinnata võimetega seotud vajadusi, töötada välja nõuded, teha puudujääkide analüüs ja vaadata igal aastal läbi käesoleva kokkuleppega kooskõlas tehtud edusammud ning et arendada välja kõik võimed, mis on vajalikud kõigi Euroopa Liidu lepingu artiklites 42 ja 43 sätestatud kriisiohjeülesannete täitmiseks.

- 16 Täiustada ÜJKP tsiviiltegevuse personalipoliitikat, juhtimist ja menetlusi kõigil tasanditel, sealhulgas järgmistel viisidel:
- a) arendades edasi ja rakendades täielikult valiku- ja värbamispoliitikat ja -menetlusi, sealhulgas toetades profiilide puhul suuremat mitmekesisust, et parandada läbipaistvust, kiirendada värbamist ja viia Euroopa välisteenistuse ja riiklikud menetlused paremini kooskõlla;
 - b) suurendades ÜJKP tsiviiltegevuses osalevate rahvusvaheliste töötajate seas oluliselt naiste hulka, et saavutada ühiselt vähemalt naiste 40 % esindatus, püüdes samal ajal saavutada soolist võrdsust;
 - c) suurendades ÜJKP tsiviilmissioonidel liikmesriikide ekspertide kättesaadavust ja osalemist, sealhulgas kaaludes võimalusi nende osalemise paremaks lõimimiseks karjääri ning uurides võimalusi lähetada missioonidele karjääri alguses olevaid eksperte.
- Jätkates jõupingutusi selle nimel, et saavutada ÜJKP tsiviilmissioonidel liikmesriikide ekspertide laialdane esindatus;
- d) vaadates läbi rahvusvaheliste lepinguliste töötajate tööalase staatuse ja piirates kõigi lepinguliste töötajate lähetuse kogukestust;
 - e) tagades turvalise ja kaasava töökeskkonna ning teostades vajalikud poliitika ja menetluste läbivaatamised, sealhulgas vaadates läbi käitumisjuhendi ja kohaldades seda täielikult ning tugevdades ennetustegevust;
 - f) investeerides kõigil tasanditel missioonide juhtimisse ja haldamisse.

- 17 Tagada kindlam ja realistlikum ÜVJP eelarve, mis vastab uute ja käimasolevate ÜJKP tsiviilmissioonide vajadustele, ning selle eelarve kiire, paindlik ja kulutõhus kasutamine nende missioonide toetamiseks, tagades usaldusväärse finantsjuhtimise ja olemasolevate vahendite hoolika prioriseerimise.
- 18 Arendada edasi ÜJKP alast koolitamist ja tagada, et kõik rahvusvahelised eksperdid ja muud missiooni töötajad saavad koolitust kooskõlas muudetud ELi ÜJKP koolituspoliitikaga ja ÜJKP koolitusprogrammiga, sealhulgas kindlaksmääratud nõuetega;

LUUA PARTNERLUS nii vastuvõtivate riikide kui ka kolmandate riikide ja rahvusvaheliste organisatsioonidega, eelkõige:

- 19 Rõhutada, kui oluline on kohalik isevastutus ÜJKP tsiviiltegevuse eest selleks, et tagada püsivad tulemused ja parandada vastuvõtivate riikide vastupanuvõimet, stabiilsust ja julgeolekut, püüdes saavutada koostõimet ning tõhustades korrapärast ja kaasavat koostööd ja dialoogi kodanikuühiskonnaga kõigil tasanditel, tunnistades samal ajal nõudlusel ja vajadustel põhineva lähenemisviisi tähtsust.
- 20 Tugevdada partnerlusi sarnaselt meelestatud kolmandate riikidega, kes jagavad ELi väärtusi ja eesmärgesid, sealhulgas edendades nende panust ÜJKP tsiviilmissioonidesse kokkulepitud korra kohaselt. Arendada edasi partnerlusi rahvusvaheliste ja piirkondlike organisatsioonidega, eelkõige ÜROga, tuginedes ÜRO-ELi rahuoperatsioonide ja kriisiohjamise strateegilisele partnerlusele, Põhja-Atlandi Lepingu Organisatsiooniga (NATO) ja Euroopa Julgeoleku- ja Koostööorganisatsiooniga (OSCE) ning Aafrika Liiduga, austades täielikult ELi institutsioonilist raamistikku, kokkulepitud põhimõtteid ja menetlusi.

III. EDASISED SAMMUD

NÕUKOGU ja LIIKMESRIIGID kutsuvad kõrget esindajat ja komisjoni üles toetama eespool nimetatud kohustuste täitmist täielikus kooskõlas kohaldatava õigusraamistikuga ja ELi erinevate osalejate volitustega, pidades kinni praegustest ja tulevastest ÜVJP finantsplaneerimise ülemmääradest ning konsulteerides liikmesriikidega.

NÕUKOGU ja LIIKMESRIIGID lepivad kokku, et nad teevad järgmist:

- käivitavad iga-aastase protsessi, et vaadata läbi käesoleva kokkuleppe rakendamisel tehtud edusammud, võttes aluseks käesolevas dokumendis ja liikmesriikide riiklikes rakenduskavades esitatud oodatavad tulemused. Läbivaatamise käigus tuleks kindlaks teha tehtud edusammud ja lahendamata probleemid ning see peaks aitama neid lahendada asjaomaste ELi osalejate, sealhulgas liikmesriigid, ja liikmesriikide endi vahelise koostöö kaudu;
- korraldavad 2023. aasta teisel poolaastal käesoleva kokkuleppe alusel esimese iga-aastase läbivaatamiskonverentsi;
- loovad korrapärase ja struktureeritud tsiviilvõimete arendamise protsessi osana ELi ja liikmesriikide edusammude läbivaatamise ja järelmeetmete võtmise mehhanismi;

- korraldavad kohalikele sidusrühmadele, riiklikele partneritele ja üldsusele suunatud kohandatud strateegilist kommunikatsiooni, et suurendada ÜJKP tsiviiltegevuse nähtavust, tõsta esile selle kasulikkust ja suurendada üldsuse toetust sellele;
- kutsuvad kõrget esindajat üles korraldama välisasjade nõukogus ÜJKP tsiviiltegevuse üle peetavat iga-aastast arutelu, kuhu võidakse kutsuda ka asjaomased justiits- ja siseministrid, kui see on asjakohane;
- täidavad käesoleva kokkuleppe täielikult, tehes seda võimalikult kiiresti ja hiljemalt 2027. aasta suve alguseks, võttes arvesse strateegilise kompassi raames tehtud edusamme.

Käesoleva ÜJKP tsiviiltegevuse kokkuleppe oodatavad tulemused

TEGUTSEMINE

1. 2024. aastal esitab Euroopa välisteenistus pärast liikmesriikidega konsulteerimist juhtpõhimõtted, et tagada ÜJKP tsiviilmissioonide tulemuslikkus, tõhusus, paindlikkus ja jõulisus ning suurendada nende sidusust.

Tsiviilmissioonide plaanimise ja juhtimise teenistus (CPCC), kes toimib operatiivtasandil ÜJKP tsiviilmissioonide peakorterina, suurendab 2024. aastal veelgi oma tulemuslikkust ja suutlikkust ning teda tugevdatakse vastavalt organisatsioonireformi tegevuskavale, mis on töötatud välja liikmesriikidega konsulteerides ja kooskõlas asjakohaste õiguslike ja finantsnõuetega.

Tsiviiloperatsioonide ülem jätkab tsiviilmissioonide peakorteri toetusel ÜJKP tsiviilmissioonide juhtimise tugevdamist.

2. 2024. aastal esitab Euroopa välisteenistus valikuvõimalusi käsitleva dokumendi seoses strateegiliste läbivaatamiste puhul rakendatava läbivaadatud ja selgelt kindlaks määratud metoodikaga, mis võimaldab ÜJKP tsiviilmissioonide plaanimisel ja juhtimisel kasutada modulaarset ja skaleeritavat lähenemisviisi. Liikmesriigid tagavad, et ÜJKP tsiviilmissioonidel on kitsapiirilised volitused ning konkreetsed ja saavutatavad lõppeesmärgid, sealhulgas ülemineku- ja väljumisvõimalused, võttes arvesse tehtud edusamme ja võimalikke missioonide volituste tulemuslikku täitmist takistavaid probleeme.

3. Alates 2024. aastast rakendatakse kõigi missioonide puhul modulaarset ja skaleeritavat lähenemisviisi, et suurendada nende võimet muutuvate probleemidega kiiresti kohaneda, tuginedes nõukogu korraldatavale poliitilisele kontrollile ja strateegilisele juhtimisele; see võib hõlmata erirühmi, sealhulgas selliseid, mis on eelnevalt kokku pandud, külaliseksperthe ning rahvusvahelisi üksusi, nagu EUROGENDFOR, mida pakuvad liikmesriigid ning JSK valdkonna asutused, kui see on asjakohane ja jääb nende vastavate volituste piiresse.

Alates 2023. aastast uurivad liikmesriigid Euroopa välisteenistuse ettepanekute põhjal sihipärasema toetuse vorme, sealhulgas tsiviilkriisiohje ekspertide siirmist ELi delegatsioonidesse või vastuvõtivate riikide institutsioonidesse.

4. 2027. aastal on EL võimeline siirma 30 päeva jooksul 200 eksperti. 2025. aastal vaatab Euroopa välisteenistus, tuginedes modulaarsetele ja skaleeritavatele elementidele, läbi kiirreageerimismehhanismid ja kaalub õppuste korraldamist, et suurendada reageerimisvõimet ja määrata kindlaks tsiviilalane valmidustase. See hõlmab suutlikkust teha lühikese etteteatamisajaga siirmisi keerulistesse keskkondadesse, pöörates nõuetekohast tähelepanu julgeolekule ja hoolsuskohustusele. Euroopa välisteenistus ja komisjoni asjaomased talitused analüüsivad, kas pärast praeguse raamlepingutel põhineva süsteemi kohaldamisaja lõppemist võiks rakendada hübriidlahendust, mis hõlmab nii füüsilist ladustamist kui ka raamlepinguid.

5. a) 2024. aastal, tuginedes 2023. aastal esitatavale missioonide mõju ja tulemuslikkuse sõltumatu hindamise kontseptsioonile, hindab Euroopa välisteenistus tihedas koostöös liikmesriikide, asjaomaste komisjoni talituste ja muude asjaomaste sidusrühmadega missioonide mõju, mida kajastatakse missioonide strateegilistes läbivaatamistes.

b) Alates 2024. aastast hindab Euroopa välis teenistus korrapäraselt kõigi missioonide tulemuslikkust ja jälgib nende soovitude rakendamist.

c) 2025. aastal võtab Euroopa välis teenistus kasutusele süstemaatilise lähenemisviisi teadmushalduse ja organisatsioonilise õppe käsitlemiseks, tuginedes integreeritud lähenemisviisi üldisele raamistikule, ning vaatab läbi oma iga-aastase ÜJKP kogemustest õppimise protsessi, võimaldamaks märgatud õppetundide puhul süstemaatilisemalt järeelmeetmeid võtta.

6. Alates 2023. aastast arendavad nõukogu ja liikmesriigid edasi tsiviil-sõjalist koostöötet kõigi ÜJKP tsiviiltegevust käsitlevate otsuste tegemisel, mille puhul see on asjakohane, kooskõlas asjakohaste õiguslike ja finantsnõuetega. 2025. aastal tõhustab Euroopa välis teenistus asjaomaste komisjoni talitustega konsulteerides tsiviil- ja sõjaliste juhtimisstruktuuride vahelist operatiivkoordineerimist kesktasandil ja kohapeal, jagades ressursse ja eksperditeadmisi operatsioonitandritel, ühiskoolitustel ja ühisõppustel ning tugevdades ühise toetuse koordineerimise üksuse rolli.

7. 2024. aastal tagab Euroopa välis teenistus korrapärase ja informeeritud aruandluse integreeritud lähenemisviisi kasutamise kohta seoses ÜJKP tsiviiltegevusega, et edendada koostöötet ja sidusust kõigi asjakohaste vahenditega kõigis teemavaldkondades ning alates plaanimisest kuni elluviimise ja üleminekuni. Aruandluse informeerituse aluseks on tugevdatud koordineerimine, sealhulgas konsolideeritud integreeritud lähenemisviisi maatriksite kaudu. Alates 2023. aastast kohaldab Euroopa välis teenistus ÜJKP tsiviilmissioonide plaanimisel, elluviimisel ja läbivaatamisel süstemaatiliselt konfliktianalüüsi ja konfliktitundlikkust ning kaalub süstemaatiliselt dialoogi ja vahendamist kooskõlas ELi rahuvahendamise 2020. aasta kontseptsiooniga.

TURVALISUSE JA JULGEOLEKU TAGAMINE

8. Alates 2023. aastast edendavad Euroopa välisteenistus ja liikmesriigid vastuvõtvates riikides kestlikke reforme õigusriigi ja toetust julgeolekusektori juhtimise valdkonnas, samuti vastutust ja korruptsioonivastast võitlust, sealhulgas tugevdades kõiki õigusahela lülisid, et julgeolekuprobleemidele tulemuslikult reageerida.

Euroopa välisteenistus, nõukogu, liikmesriigid ja komisjoni asjaomased talitused edendavad veelgi koostööd ÜJKP ja JSK valdkonna vahel täielikus kooskõlas oma vastavate kohustustega ning võttes arvesse asjaomaste osalejate olemasolevaid ressursse, prioriteete ja vajadusi, ning annavad igal aastal aru tehtud edusammudest. Tihedama koostöö puhul tuleks arvesse võtta vastavaid minikontseptsioone ja asjakohaseid kuritegevusega seotud ohte käsitleva valdkondadevahelise Euroopa platvormi (EMPACT) prioriteete ning sealjuures tuleks seada eesmärgiks suurendada teabevahetust, koordineerimist ja mõtestatud osalemist kavandamisprotsessides ja süvendada asjakohaseid eksperditeadmisi ning kutsuda kokku asjaomaste nõukogu ettevalmistavate organite sihtotstarbelised koosolekud. Alates 2023. aastast parandavad kõik liikmesriigid sisemist koordineerimist, et tõhustada koostööd ÜJKP tsiviiltegevuses osalejate ja riiklike JSK valdkonna osalejate vahel.

9. 2024. aastal tagavad liikmesriigid Euroopa välisteenistuse toetusel vajalikud võimed, et tugevdada hübriid- ja küberohtudele, samuti välisriigist lähtuvale infoga manipuleerimisele ja sekkumisele vastupanu võimet ja reageerimist vastuvõtvates riikides, kui see on asjakohane, ning ÜJKP tsiviilmissioonidel. 2024. aastal rakendab Euroopa välisteenistus koostöös liikmesriikidega ÜJKP tsiviilmissioonide tarvis küberturvalisuse suuniseid. 2026. aastal töötab Euroopa välisteenistus välja turvalise side- ja infosüsteemide keskkonna, millega ühendatakse kõik ÜJKP tsiviilmissioonid ja tsiviilmissioonide peakorter. 2026. aastal töötavad Euroopa välisteenistus ja komisjoni talitused liikmesriikidega tihedalt konsulteerides välja strateegia kujunemisjärgus ja murranguliste tehnoloogiate, näiteks tehisintellekti kohta ning investeerivad neisse, et tõhustada ÜJKP tsiviilmissioonide toetamise digitaliseerimist ja luua tehnilisi vahendeid, püüdes asjakohastel juhtudel saavutada koostoimet programmiga „Digitaalne Euroopa“. 2024. aastal tugevdavad Euroopa välisteenistus ja liikmesriigid nii missioonide kui ka tsiviilmissioonide peakorteri kommunikatsioonilaseid võimeid ja vahendeid, et tagada ÜJKP tsiviiltegevuse toetamine püsivate ja usaldusväärsete kommunikatsioonistrateegiatega.

10. Selleks et tagada inimõiguste austamine, edendamine ja kaitse ning inimõigustega seotud hoolsuskohustus, lisab Euroopa välisteenistus 2024. aastal kõikidesse ÜJKP tsiviilmissioonide plaanimisdokumentidesse inimõigustealase mõju- ja riskianalüüsi ning tagab, et missioonide juhtimise igas etapis toimitakse konfliktitundlikult ja järgitakse kahju mittetekitamise põhimõtet. Alates 2023. aastast tagavad liikmesriigid, et ÜJKP tsiviilmissioonidel on olemas inimõiguste valdkonna nõustajad, ja tugevdavad operatiivkomponentide alal asjakohaseid eksperditeadmisi. Alates 2024. aastast rakendab Euroopa välisteenistus ELi välistegevuses noorsoo tegevuskava ning lõimib relvakonfliktidest mõjutatud laste küsimust käsitleva tegevuskava plaanimis- ja operatiivtegevusse, ning tagab samuti lastekaitsele keskendumise.

11. Alates 2024. aastast tagavad Euroopa välisteenistus ja liikmesriigid soolise perspektiivi süstemaatilise peavoolustamise, sealhulgas tagades, et ÜJKP tsiviilmissioonid viiakse ellu soolisest analüüsist lähtuvalt ja neis osalevad soolise võrdõiguslikkuse nõustajad ning et operatiivkomponentide alal tugevdatakse asjakohaseid eksperditeadmisi. Euroopa välisteenistus ja liikmesriigid edendavad ka sooteadlikku juhtimist ning käsitlevad süstemaatiliselt seksuaalset ja soolist vägivalda plaanimis-, elluviimis- ja üleminekuetappide kõigis osades, sealhulgas töötades välja kontseptsiooni ÜJKP tsiviiltegevuse raames seksuaalse ja soolise vägivalla, sealhulgas konfliktidega seonduva seksuaalse vägivalla ennetamise ja sellele reageerimise kohta.

12. 2025. aastal täiustab Euroopa välisteenistus asjaomaste komisjoni talitustega konsulteerides eksperditeadmisi ja analüüsi ning annab suuniseid säästvate hangete, energia- ja veekasutuse optimeerimise ning keskkonnahoidliku inseneritöö ja logistika kohta. 2025. aastal tagavad liikmesriigid, et kõigil missioonidel on keskkonnanõustaja, kes annab aru ka missioonide keskkonnajalajälje kohta ja võtab kasutusele keskkonnajuhtimissüsteemid. Alates 2023. aastast kaaluvad liikmesriigid Euroopa välisteenistuse ettepanekute põhjal ÜJKP tsiviilmissioonidele rolli andmist kliimamuutuste ja keskkonnaseisundi halvenemisega seotud julgeolekuprobleemide lahendamises, kui see on asjakohane. Alates 2023. aastast tegelevad kõik missioonid pidevalt igal tasandil oma keskkonnatoime ja kliimateadlikkuse parandamisega.

INVESTEERIMINE

13. Alates 2023. aastast kohustuvad liikmesriigid andma ÜJKP tsiviiltegevusse suurema panuse, kusjuures seda võib anda personali, varustuse, koolituse, õppuste toetamise, rahalise toetuse või muul kujul.

14. 2024. aastal arendavad liikmesriigid edasi riiklikke rakenduskavasid, mis hoitakse kooskõlas käesoleva kokkuleppega ja kavandatud tsiviilvõimete arendamise protsessiga, kasutades mitteametlikke klastreid ning saades asjakohastel juhtudel ja liikmesriikide taotlusel tuge Euroopa tsiviilkriisiohje tippkeskuselt, erasektorilt ja akadeemilistelt ringkondadelt.

15. 2024. aastal loovad Euroopa välisteenistus ja liikmesriigid komisjoni talitustega tihedalt konsulteerides korrapärase ja struktureeritud tsiviilvõimete arendamise protsessi. Selles protsessis hinnatakse võimetega seotud vajadusi seoses personali, varustuse ja tehnoloogia, kontseptsioonide ja menetluste ning koolitamisega, töötatakse välja nõuded, tehakse puudujääkide analüüs ja vaadatakse korrapäraselt läbi edusammud, mis on tehtud kooskõlas käesoleva ÜJKP tsiviiltegevuse kokkuleppega, võimete kavandamisega ning üldise eesmärgiga suurendada missioonide tulemuslikkust. Iga-aastaselt tsiviilvõimete konverentsil tehakse tehtud edusammudest kokkuvõtte ja antakse suuniseid edasiseks tegevuseks. Selleks arendavad liikmesriigid välja ja tagavad võimed, mis on vajalikud selleks, et EL saaks viia ellu igat liiki ÜJKP tsiviilmissioone. Kui see on asjakohane, võivad liikmesriigid vajalike võimete arendamisse, sealhulgas tehnoloogia, varustuse ja logistika osas, kaasata erasektori ja akadeemilised ringkonnad.

16. Liikmesriikide suuremate panuste toel täiustatakse ÜJKP tsiviiltegevuses personalihaldust järgmistel viisidel:

a) 2024. aastal arendab ja täiustab Euroopa välisteenistus tihedas koostöös liikmesriikidega veelgi ÜJKP tsiviilmissioonide personalivaliku ja -värbamise järelevalvet, toetamist ja sellealast nõustamist. 2025. aastal uurivad liikmesriigid karjäärivõimalustega seotud lahendusi pädevate töötajate ligimeelitamiseks ja tööle hoidmiseks, saades asjakohastel juhtudel ja vajaduse järgi abi komisjoni talituste loodud stiimulitest. 2024. aastal tugevdatakse tsiviilmissioonide peakorteri inimressurssidealast suutlikkust, sealhulgas liikmesriikide panuste kaudu;

b) 2025. aastal suurendavad liikmesriigid ÜJKP tsiviiltegevuses naiskandidaatide arvu, et tõsta naiste osakaal rahvusvaheliste töötajate seas ühiselt vähemalt 40 %-ni, püüdes samal ajal saavutada käesoleva kokkuleppe kohaldamise lõpuks soolise võrdsuse kõigil tasanditel ja eelkõige juhtivatel ametikohtadel. Selleks ajakohastab Euroopa välisteenistus strateegiat ja tegevuskava, mille eesmärk on suurendada naiste osalemist ÜJKP tsiviilmissioonidel;

c) selleks et suurendada riiklike ekspertide kättesaadavust ja osalemist ÜJKP tsiviilmissioonidel, lisavad liikmesriigid 2024. aastal oma riiklikesse rakenduskavadesse muu hulgas riiklike menetluste, õigusaktide ja eelarvete läbivaatamised, kaaludes viise karjäärivõimaluste parandamiseks ning ÜJKP tsiviiltegevuse nähtavuse ja poliitilise isevastutuse suurendamiseks. 2024. aastal uurib Euroopa välisteenistus tihedas koostöös liikmesriikide ja asjaomaste sidusrühmadega võimalusi lähetada missioonidele karjääri alguses olevaid eksperte. Alates 2023. aastast püüavad Euroopa välisteenistus ja liikmesriigid kooskõlas rahvusvahelise personali valikumenetlusega jätkuvalt saavutada ÜJKP tsiviilmissioonidel liikmesriikide ekspertide laialdast esindatust;

- d) 2024. aastal vaatavad Euroopa välisteenistus ja asjaomased komisjoni talitused läbi ÜJKP tsiviilmissioonide rahvusvaheliste lepinguliste töötajate tööalase staatuse ning analüüsivad piiranguid, mida saaks seada rahvusvaheliste lepinguliste ja kohalike töötajate siirmise kogukestusele, tuginedes liikmesriikidele esitatavale valikuvõimalusi käsitlevale dokumendile;
- e) 2025. aastal töötab Euroopa välisteenistus – tihedas koostöös liikmesriikidega ja konsulteerides asjaomaste komisjoni talitustega – välja tervikliku strateegia turvalise ja kaasava töökeskkonna tagamiseks. Nimetatud strateegia seob omavahel kõik asjakohased poliitikameetmed ja vahendid, hõlmates muu hulgas juhtimist, inimressursse ja koolitamist. Euroopa välisteenistus vaatab käitumisjuhendi võimalikult kiiresti läbi ja kohaldab seda täielikult ning toetab selle rakendamist sõltumatu üksuse kaudu, tugevdades samal ajal ennetustööd. Euroopa välisteenistus annab kaks korda aastas aru strateegia rakendamiseks käimas olevatest jõupingutustest ja teeb töö suunamiseks korrapäraseid personaliuuringuid. Euroopa välisteenistus ja liikmesriigid tugevdavad ÜJKP tsiviilmissioonidele siirdud töötajate turvalisust ja julgeolekut, määrates selgelt kindlaks hoolsuskohustuse täitmises osalejate ülesanded ning tagades vajaliku tööalase suutlikkuse kesktasandil ja missioonidel;
- f) 2024. aastal investeerivad Euroopa välisteenistus ja liikmesriigid tippjuhtide juhtimisoskustesse, sealhulgas sooteadliku juhtimise oskusse. Euroopa välisteenistus ja liikmesriigid parandavad ÜJKP tsiviiltegevuses juhtimiskultuuri, käitumist ja suutlikkust ning tagavad, et juhtivatele ametikohtadele värbamisel ja neil töötajate hindamisel võetakse süstemaatiliselt arvesse asjakohaseid juhtimisoskusi.

17. a) Alates 2023. aastast töötavad Euroopa välisteenistus ja asjaomased komisjoni talitused välja täiendavaid vahendeid, andmaks ÜJKP tsiviilmissioonidele tuge selleks, et kasutada neile eraldatud eelarveid parimal viisil, jälgida eelarve kasutamist ja leida struktuursemaid kulude kokkuhoiu meetmeid, et tagada kõigi missioonide puhul usaldusväärne finantsjuhtimine. Liikmesriigid kutsuvad komisjoni talitusi üles analüüsima alternatiivseid kestlikke rahastamislahendusi ja pakkuma välja võimalusi selliste ÜJKPga mitteseotud tegevuste jaoks, mis on praegu kantud ÜVJP eelarve ÜJKP ridadele. Kulude kokkuhoiu vahendid hõlmavad muu hulgas eelarve kohandamise mehhanismi, mille kohaselt uute volitustega seotud missioonide eelarvete eraldamisel tuginetakse rahaliste vahendite kasutamise määradele, mida on nähtud varasemate volituste puhul, ning ettenägematute kulude katmiseks mõeldud reservide laiemat kasutamist paindlikkuse suurendamiseks. Euroopa välisteenistus ja asjaomased komisjoni talitused tagavad, et uue ÜJKP missiooni loomine ning plaanimisdokumentide ja eelarvete koostamine toimub koordineeritud viisil.

17. b) 2024. aastal töötab Euroopa välisteenistus asjaomaste komisjoni talitustega konsulteerides välja võimalused koolitamise ja varustamise kontseptsiooni jaoks, mis on integreeritud ELi laiematesse riigipõhistesse reformipüüdlustesse, et toetada ÜJKP tsiviilmissioonide tegevust nende volituste raames, ja mille nõukogu peab heaks kiitma.

18. 2025. aastal kohandavad liikmesriigid oma koolitussuutlikkust, sealhulgas hübriid- ja e-õppe vorme, kooskõlas muudetud ELi ÜJKP koolituspoliitikaga ja ELi tsiviilkoolituse rühma suunistega ning panustavad ÜJKP koolitusprogrammi, tuginedes Euroopa Julgeoleku- ja Kaitsekolledži (ESDC) rollile. 2024. aastal viivad komisjoni asjaomased talitused asjaomased komisjoni rahastatavad koolitusprojektid kooskõlla käesoleva ÜJKP tsiviiltegevuse kokkuleppega. Alates 2026. aastast koolitavad liikmesriigid oma eksperte, sealhulgas asjakohase keeleõppe pakkumisel, Euroopa välisteenistuse ja ESDC välja töötatud standardsete koolitusmaterjalide ja koolituskavade ning pakutud koolituse pikaajalise mõju hinnangu alusel. Kehtestatakse asjakohased menetlused kõigi liikmesriikide töötajate osalemiseks asjakohastel kursustel, mida korraldatakse riiklikes koolituskeskustes. Koolitusstandardite tagamiseks tuleks luua ühiskasutusliku ÜJKP koolituse sertifitseerimismehhanism.

PARTNERLUSTE LOOMINE

19. 2025. aastal töötab Euroopa välisteenistus olemasolevatele parimatele tavadele tuginedes ÜJKP tsiviilmissioonide jaoks välja suunised selle kohta, kuidas kaasata kohalikke institutsioone kooskõlas ELi julgeolekusektori reformi raamistiku ja integreeritud lähenemisviisiga, et suurendada kohalikku isevastutust. 2025. aastal peavad kõik ÜJKP tsiviilmissioonid kodanikuühiskonnaga struktureeritud dialoogi ja annavad tulemustest aru. 2025. aastal püüavad Euroopa välisteenistus ja liikmesriigid saavutada koostoimet ja tõhustada koostööd kodanikuühiskonnaga kõigil tasanditel.

20. Alates 2023. aastast töötab Euroopa välisteenistus selle nimel, et tugevdada ÜRO ja ELi koostööd õigusriigi, julgeolekusektori reformi ja stabiliseerimise valdkonnas ning toetada teabevahetust ja koostööd kesktasandil ja kõigil missioonidel, sealhulgas määrates kindlaks ÜJKP tsiviilmissiooni, mille käigus katsetatakse kohapeal tihedama koostöö tegemist. Juhtudel, kui see on ÜJKP tsiviiltegevuse jaoks asjakohane, tugevdab Euroopa välisteenistus veelgi vastastikku kasulikku koostööd NATOga kooskõlas strateegilise kompassiga ühist huvi pakkuvates valdkondades, nagu võitlus hübriidohtudega, küberturvalisus ja kliimamuutuste julgeolekumõjudega tegelemine. Koostööd viiakse edasi kolme ühisdeklaratsiooni tulemusena kokkulepitud raamistikus, järgides täielikult kokkulepitud vastastikkuse, läbipaistvuse, kaasavuse ja sõltumatu otsustamise põhimõtteid, mis suunavad ELi ja NATO strateegilist partnerlust ning on sellele aluseks. Euroopa välisteenistus tugevdab koostööd piirkondlike osalejatega, nagu OSCE ja Aafrika Liit, konfliktide ennetamise ja kriisiohjamise valdkonnas, tugevdades ühist analüüsimist ja olukorradeadlikkust, samuti vahendamist, edendades koolituselast koostööd, vahetades häid tavasid ja kogemusi ning toetades sidemeid nii kesktasandil kui ka kohapeal. Euroopa välisteenistus toetab veelgi sarnaselt meelestatud kolmandaid riike, et tugevdada nende suutlikkust aidata kaasa ÜJKP tsiviiltegevusele.